

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Iesu sanctitas qua[n]ta & quomodo Deo ea creaturisque diuersim
conueniat Concio XI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Matth. 26.

eius quidam expuerunt, alij genas eius alapis ceciderunt, alij colaphis percusserunt, alij vellicabant genas, alij barbam, pleriq; capillis trahebant. Velim præterea eius faciem: atq; vt pseudopropheta afflictione nimia eidem illudunt, dicentes: *Prophetiza nobis Christe, qui est qui te percussit? Hoc autem dicebant, quando simul omnes cædebant aut Christi faciem, aut collum aut caput, aliudvè corporis membrum. Putasne iam hac nocte Christum verè angustatum, dum inter hostes vilissimosq; ribaldos manet conclusus, in cois pœnis hi facinorosi vniuersam expenderunt noctem? Itaq; visis quibus pœnis, quibusvè modis Christi corpus foris affligerunt, atq; eius sensus quibus angustauerint molestijs, adhuc præterea restat meditando expendere, quibus molestijs, blasphemijs, calumnijs, improperijs, alijsvè modis ac vijs animæ eius sanctissimam angustauerint.*

Precatio pro aduersorum tolerantia.

M Ansuetsime Iesu, qui vilissima quaq; per totam noctem es passus, qui crudelissimeq; propter nos varijs improperijs ac pœnis es tractatus: da nobis nostri contemptum diligere, & aduersa omnia hilariter ferre, qui es super omnia benedictus, Amen.

DE CHRISTI DUCTIONE AD PILATVM.
Theorema XI.

ARGVMENTVM.

Arcanum intimæ sanctitatis vilipenditur, atque ad sui opprobrium ac contemptum, prophanis reuelatum atque nudatum est.

IESU SANCTITAS QUANTA ET QVOMODO
Deo ea creaturisq; diuersim conueniat. Concio XI.

Lucæ 2.
Christus vt
fit essentialiter sanctus.

Reliquias
sanctorum
& alia sacra
in quanta
Deus veneratione
haberi velit.

Coloss. 2.
Ioan. 1.

Quando Gabriel Archangelus beatissimæ Mariæ virgini conceptum patrumq; nunciabat futurum, quo Christum Deum & hominem esset mixtura omnium saluatorem, post alia quæ locutus est, hoc adiecit: *Quod ex te nascetur sanctum, vocabitur filius Dei.* Vide quia non dicit Angelus, qui nascetur sanctus, sed, *quod ex te nascetur sanctum:* vt ipsum essentialiter sanctum, hoc est, ipsam sanctitatem intelligamus, à quo cæteri vt sancti sint, habent. Considerandum autem nunc, in quanta reuerentia, in quanta veneratione Deus sacra reliqua omnia vsque ad seruum suorum ossa & reliquias habere voluit, qui nisi cum deuotione ac reuerentia, timore pariter ac veneratione ea non cerni, nec à quouis hominum genere tangi finit, aded vt teste Magistro Gregorio, nonnullos propterea castigatos in reprobam visus sit tradere mortem, quod magis curioso quam pio animo ad sanctorum reliquias videndas sese ingesserant, aut opertas detexerant, aut quod vasa sacra contumeliose tractauerant. Quanta igitur reuerentia hic erat contuendus, aut quanto erat venerationis cultu tractandus, in quo habitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter, qui gratiæ recepit plenitudinem non ad mensuram, cui canitur
in co-

in cœlis ac in terris: *Sanctus, sanctus, sanctus*: itemque: *Tu solus sanctus, tu solus Dominus, tu solus altissimus*, qui essentialiter ipsa est sanctitudo? Si inquam ea (vt dixi) oportet coli, quibus secundum naturam aut essentialiter congruè loquendo, nulla inest sanctitas, sed eatenus dicuntur sancta, quatenus ad illius qui verè naturaliterq; in seipso est sanctus, ministerium applicantur, quovè propius attingunt, aut certè (vt rationales creaturæ) per amoris vniõnẽ coniunguntur: quanto magis ipsemet coli obseruariq; debet, qui est Deus omnium omnipotens, cuius gratia & pro cuius honore reliqua honorentur oportet: nec nisi ipso sacrate, & propter ipsum, quæ dicuntur sacra, sacrantur? Certè Moyfi, quando rubum videns ardentem, admirabatur quare non consumeretur, velleq; propius accedere, in persona Dei loquitur Angelus, admonens ne propius accedat, sed pedum soluat calceamenta, quandoquidem locus in quo stabat, sanctus sit. Territus Moyses, faciem abscondit, pedes nudauit, & honorem in primis Deo, deinde etiam loco quo apparuisset Angelus, derulit. Simile quippiam Iosue accidit viro strenuo & Hebræorum duci. Iam igitur videamus, si locis vbi steterant aut vbi locuti fuerant Angeli, tantus est honor seruatus, quanta veneratione dignus habendus est non locus quo stetit Angelus, nec Angelus, sed Angelorum, imò vniuersorum Dominus, sanctitatisq; collator & creator omnium Deus? Sed quia de locis facere cœpimus mentionem, quibus Dominus ceu maiestatem quandam voluit seruari, pergamus ad alia ijs similia. In monte Sinai Dominus decalogi præcepta daturus, quid per Moysen populo præcepit? Nonne vt triduo sua vestimenta lauant, à mulieribus abstinerent, & ne propius accedentes, montem aut montis pedem tangerent? Nam qui (inquit) *contrafecerit, siue homo sit, siue bestia, lapidibus obruetur*. Aduerte hic tamen quantus timor atq; præparatio fiebat propter Angelum Dei ministrum, qui in Dei persona, aut Dei nomine loquebatur. At quis non multò maiorem & metum & reuerentiam exhibendam fuisse dicit ei, in quo vera erat essentialisq; diuinitas, puta Christo? Sed perge nunc vitra ad arcam testamenti, & reliqua quæ intra sanctuarium seruabantur, vt sunt mensa propositionis, septem candelabra aurea, altare aureum incensæ, &c. quæ tanquam maiestate diuina plena, aded abscondebantur, vt nemini etiam ex digniori, nobilioriq; Leuitarum tribu, tametsi ministri omnes forent tabernaculi, & vasa Domini portare haberent, ea videre tangere vè liceret sub interminatione mortis, nisi duplici triplicivè essent velo obuoluta. Quid quod Iosue, sacerdotibus arcam fœderis Domini per Iordanem deferentibus, populo ad duo millia cubitorum (ne morentur) accessum interdixit? Et Bethsamitas quid referam? Nonne quia arcam Domini nudam conspexerant, percussis à Domino curiositatis pœnas dederunt? Et quid erat arca testamenti, nisi figura Christi? Ita ne vmbra atq; figuræ maiorem oportuit haberi reuerentiam quam veritati? Nunquid propter arcam Christus, an potius arca propter Christum. Tanta tamen (licet figura duntaxat esset Christi) seruabatur veneratione arca, vt ad illam soli duntaxat summo sacerdoti, accedere liceret: idq; non nisi in anno semel nec absq; magna ceremoniarum sacrificiorumq; singularium solemnitate & apparatu. Hæc est arca, ad cuius honorationem vir secundum cor Dei (David loquor) cœm ædificare vellet templum, quantumuis alioqui Deo dilectus, prohibitus est tamen propterea quod

Esaiæ 6.
Apocal. 4.
Sanctitas
quatenus
conueniat
Deo & crea-
turis.

Exod. 3.

Iosue 5.
Locis sacris
quanta re-
uerentia ex-
hibenda.

Exod. 19.

Arca veteris
testamenti
cum reliquis
sacris in
quanta re-
uerentia ha-
bita.

Iosue 3.

2. Reg. 6.
Arcam te-
stamenti fi-
guram esse
Christi.

1. Paral. 17.

2. Reg. 7.

1. Paral. 17.

Hebræ. 9.
Arca testa-
mēti propter
quid in ma-
gno honore
habita sit.

Reuerentia
& deuotio
quanta erga
Christi hu-
militatem
habenda.
Benignitas
Saluatoris
quanta.
Matth. 8.
Lucæ 17.

Sancta sua
Iudæi quanta
diligentia
celauerunt.

Partis alie-
rius Argu-
menti expli-
catio.

vir esset qui multum sudisset sanguinem, quasi pro arcæ maiestate huic offi-
cio indignus, qui tamen Deo quoque id iubente, Salomoni hoc filio suo commi-
sit, qui patris expleret deuotionem, impensas eidem ad hoc præparans videli-
cet auri centum millia talentorum, argenti verò mille millia talentorum, &
alia huic negotio necessaria absque numero. Deinde quoque ad ministerium co-
ram arca Domini triginta millia Leuitarum ordinauit. Itaque si arcæ Domini
quæ nil erat aliud quam ligna deaurata, habentia in se tabulas Moyfi, vnam
auream manna, virgamque Aaron quæ fronduerat propterea tamen quod be-
gura erat Christi, tanto colebatur honore, tanta obseruantia cælabatur, atque
in tanta habebatur maiestate, quo decuit cultu honorari eum, qui vera vniuersi
Dei erat arca: qui non aureis laminis, aut velis varicoloribus, sed sanctissimi
humanitate vestitus, & cælestibus intellectualibus, subtilibus, lucidis thronis
Cherubim & Seraphim insidens ac præfidens, quanto altior est cunctis, tan-
to est etiam vniuersis sanctior atque dignior?

O quanto desiderio, quanto amore, qua reuerentia, qua humilitate, qua
deuotione & gratiarum actione, quanto denique iubilo erat videndus, audiendus,
tangendusque, qui ex nimia pietatis suæ beneuolentia, qui ex benignitate
dilectionis suæ exuberante, qui denique pro mansuetudine sua gratiosissima,
cunctis adeo se præbuit affabilem, familiarem ac mitem, ut laprosos, immanes
dos, peccatores, miseros, dæmonibus obsessos, despicabilesque ad se reciperet,
illis loqueretur, sanitatem restitueret, absolueret à peccatis, omniumque proce-
raret salutem: Nam & eos qui ab aliorum hominum consuetudine arcebatur,
ipse ad se admittebat, tangebatur, præbebatque se tangendum, nemini se no-
gans, omnibus verò se cupientibus offerens. Postremo, ne hoc quidem tace-
dum est, quam magna diligentia (Iosepho teste) celauerint sancta sua Iudæi
Iudæi quanta diligentia celauerunt: quam obrem alienigenas quoque templum non sine
bant intrare, ne arcana sua à prophanis cognita despicerentur. Quam multa
igitur debuissent maiori studio à nationibus prophanis sanctissimum in ho-
mine latentem Deum abscondere, & sibi missum seruare, nec alijs tradere,
ne apud eos qui sapere quæ Dei sunt, nesciunt, contemneretur seu negligere-
tur? Quare non potius curabant, ut sibi apprime necessarius, utpote tam ani-
marum quam corporum medicus, mortuorumque suscitator, vel ideo abscon-
derent, ne à Romanis cui subditi erant, sibi tolleretur? Iam verò ipsi prohibe-
derunt hunc gentibus: nec solum non honorandum, sed illudendum etiam
despiciendumque quibus potuere modis curarunt. Tantum abfuit ut veneratione
aliqua celandum iudicarent.

Iesus quam Iudæis exitiosus, ignominiosus, & odiosus, habitus sit.

Itaque cum debuissent Iudæi Christum vti sanctum sanctorum venerari ac
colere, scilicet eius maiestate contuenda agnoscere indignos, contra cæcati fu-
rore ac inuidia, manibus sacrilegis, immundis ac sanguine plenis, com-
prehendunt, tenent, ligant, trahunt, trudunt, percutiunt, ignominioseque ac con-
tumeliose afficiunt. Et quemadmodum olim infantem sanguinario prodide-
runt tyranno Herodi, ita modo post innumera ab eodem suscepta beneficia
captum, vinctum, atque ut mortis reum, iniquissime à se iudicatum, pagano
addit